

Vesti iz sveta

Za decu

Severnoamerička divizija

2. tromesečje 2018.

SADRŽAJ

Na naslovnoj strani: Laki Laik, učenik adventističke škole Ibej na Maršalskim ostrvima, odbio je da podeli svoju lizalicu. Čitajte o njemu na strani br. 9.

MARŠALSKA OSTRVA

4 Molitva duga 5 godina / 7. april

6 Izvinjenje / 14. april

8 Tukla sam devojčice / 21. april

10 Odbijam da podelim lizalicu / 28. april

ALBERTA, KANADA

12 Upoznajte dve devojčice / 5. maj

14 Moć molitve / 12. maj

16 Kada Bog kaže »Ne« / 19. maj

18 Čebad nade / 26. maj

20 Učitelj me je udario / 2. jun

22 Ko je taj čovek? / 9. jun

ZAPADNA VIRDŽINIJA, SAD

24 Ura za krive zube! / 16. jun

ARIZONA, SJEDINJENE DRŽAVE

26 Služeći dva boga / 23. jun

PROGRAM 13. SUBOTE

28 Program trinaeste subote / 30. jun

30 Budući projekti

31 Izvori

VAŠI DAROVI NA DELU

Pre tri godine, deo trinaestosubotnog dara omogućio je finansiranje 35 evangelizacija širom Zapadne Virdžinije u Sjedinjenim Državama, gde živi dvanaestogodišnja Rajli Mur. Pročitajte o Rajli i njenim krivim zubima na strani 23.

Drage vođe subotne škole,

Ovog tromesečja obrađujemo Severnoameričku diviziju koja nadgleda rad adventističkih crkava u Sjedinjenim Državama, Kanadi, oblastima pod francuskim suverenitetom Sen Pjeru i Mikelonu, britanskoj prekomorskoj teritoriji Bermudi, teritorijama Sjedinjenih Država: Guam, ostrvo Vejk i Severna Marijanska ostrva u Pacifičkom okeanu, i u tri obližnje države koje sarađuju sa Sjedinjenim Državama – Palau, Maršalska Ostrva i Savezne Države Mikronezije. U tom regionu živi oko 360 miliona ljudi, uključujući 1,2 miliona adventista. Procentualno, to je jedan adventista na oko 300 ljudi.

Ovog tromesečja projekti će se ostvarivati u američkoj državi Arizoni, u kanadskoj provinciji Alberti i na ostrvu Ibej, jednom od Maršalskih ostrva, a svima im je nešto zajedničko: adventističko obrazovanje.

U Arizoni će prikupljena sredstva pomoći da se sagradi sala za fizičko obrazovanje i kafeterija – Nju lajf centar – u adventističkoj indijanskoj školi Holbruk. Posetio sam sedamdesetdvođodišnju školu – kampus i primetio da im se sala za fizičko obrazovanje prosto raspada (sa neravnim podom i izolacijom koja viri sa plafona). Jedan učenik koji je bio kršten u školi izrazio mi je svoju zabrinutost u vezi sa tom oronulom zgradom koja baca loše svetlo na njegovu veru među mnogim indijanskim porodicama u okolini.

U Alberti, indijanska škola Mamavi Atosketan primiće pomoć kako bi proširila svoj obrazovni program, naročito među učenicima srednje škole.

Na ostrvu Ibej, adventistička škola će izvršiti hitne popravke na svojoj trospratnoj zgradi. Zidovi se raspadaju pošto su napravljeni kombinacijom cementa i slane vode tokom suše 1987. Vlade Maršalskih Ostrva i Japana velikodušno su doprinele obavljanju tog posla, ali će deo dara trinaeste subote pomoći da se popravke i završe.

Posebna uputstva

Ako želite da ovaj deo subotne škole oživite, posetite našu Facebook stranicu: facebook.com/missionquarterlies. Svake nedelje postavljamo dodatne fotografije koje idu uz sledeću priču. Možete deci pokazati fotografije za vreme čitanja, ili ih odštampajte kako bi ukrasili učionicu.

Hvala vam što ohrabrujete decu da budu misioniski opredeljeni!

Urednik: Endru Mekčesni

MOLITVA DUGA 5 GODINA

Viona je shvatila, u trećem razredu, da želi da peva. Ona živi sa svojom bakom i dekom u Ronglapu; to je deo ostrva obrastao kokosovim i hlebnim drvetom na Maršalskim ostrvima usred Pacifičkog okeana. (Pronađite Maršalska ostrva na karti.)

Volela je da sluša kako njen deda peva o Isusu na maršalskom i engleskom jeziku. Deda bi seo ispod hlebnog drveta pored njihovog doma, i onda bi svirao ukulele i pevao pesme »Isus me voli« i »Bog je dobar«. Ponekad bi u toku noći Viona ležala na zemlji i posmatrala milion zvezda kako svetlucaju na nebu dok joj deda peva »Svetli, svetli mala zvezdo«.

Viona je takođe pevala, ali veoma tiho. Njoj se nije dopadao njen glas, i stidela se da je drugi ljudi čuju kako peva.

Nije puno znala o Bogu, ali je čula kako deda peva da Bog uslišava molitve. I zato je odlučila da sazna da li Bog zaista postoji tako što će Ga zamoliti za nešto posebno – dobar glas za pevanje.

Ona nije znala kako da se moli, tako da Mu se jednostavno obratila u krevetu pre no što je zaspala: »Šta ja mogu da uradim kako bi moj glas postao dobar?«

Mnogo se puta molila tokom pohađanja trećeg razreda u državnoj školi. Ali ništa se nije dogodilo. Nastavila je da se moli i za vreme četvrtog i petog razreda: »Šta da uradim da pomognem svom glasu da postane bolji?« Ali i dalje se ništa nije dogodilo.

U Vioni je rasla ljutnja, i pitala se da li je Bog stvaran. Ali nije prestajala da se moli.

Viona nije to znala, ali ona se upravo ponašala kao žena u jednoj od Isusovih priča zapisanoj u Bibliji. Isus je ispričao priču o jednoj udovici koja je od nepravednog sudije tražila pomoć. Sudija je odbijao da joj pomogne. Ali nju to nije zaustavilo, te je svaki dan dolazila kod sudije tražeći pomoć, sve dok jednog dana sudija nije rekao: »...Ali zato što mi dosađuje ova udovica, odbraniću je da mi više ne dolazi.« Luka 18,5.

Isus je rekao da bi ljudi trebalo da se ponašaju baš kao ova udovica: »Da se mole i ne odustaju« (Luka 18,1). I Viona je upravo to uradila. Ona se molila i nije odustajala.

»Jako sam bila ljuta kada mi Bog nije odgovorio«, kaže ona, »nisam odustajala sve dok mi On nije uslišio molitvu.«

Prošlo je pet godina. Viona je nastavila da se moli: »Šta da uradim da mi glas bude dobar?« Kada je bila osmi razred, bila je pozvana da se pridruži crkvenom horu. Ona i ostali članovi hora provodili su sate na probama. »Vežbala sam i vežbala i stalno vežbala«, priča ona. A onda, jednog dana, primetila je da se njen glas promenio. Postao je lep.

»Baš sam se iznenadila! Pitala sam se odakle je došao taj glas«, kaže ona. »Pomislila sam: 'Ovo je čudo, pravo Božje čudo!'« Setila se svih svojih molitvi, i zahvalila se Bogu.

Kada je završila osmi razred, preselila se u Sjedinjene Države, u Oklahomu, da živi kod svojih rođaka da bi završila deveti razred. Za deseti razred se preselila nazad na Maršalska ostrva kod svojih roditelja na ostrvu Ibej. Upisala se u tamošnju adventističku školu.

Tokom molitvene sedmice 2016. godine, Viona je odlučila da svoje srce preda Bogu i da se krsti. Ona je prvi adventista u svojoj porodici.

Viona sada ima 16 godina i pohađa dvanaesti razred. Ona voli da peva i da svira ukulele na školskom bogoslužju; takođe peva i svom dedi preko telefona. Prvi put kada je pevala pred dedom, on je uzviknuo: »Oh, predivno pevaš!« Viona mu je objasnila da je taj njen lepi glas zapravo odgovor na molitvu.

Ona sada svima priča da je Bog stvaran i da odgovara na molitve.

»Zahvalna sam Bogu što mi je uslišio molitvu«, kaže ona.

Deo ovog dara Trinaeste subote pomoći će da se izvrše hitne prepravke u adventističkoj školi Ibej. Hvala vam na vašim misionkim darovima koji će pomoći učenicima kao što je Viona da saznaju za Isusa i više nauče o Njemu.

Pogledajte kako Viona peva na:

<https://www.youtube.com/watch?v=nkJP1-nOhCs&feature=youtu.be>

Zanimljivosti:

- Maršalska ostrva uključuju Ratak (»izlazak sunca«) i Ralik (»zalazak sunca«), dva uporedna lanca od 29 koralnih sprudova (ostrvo sačinjeno od koralna i oblikovano kao prsten), hiljade ostrvaca i stotine veoma malih potapajućih ostrva.
- Bistra voda koja okružuje Maršalska ostrva je stanište za preko 1.000 vrsta riba i 250 vrsta koralna, i smatra se za jedno od najboljih mesta za ronjenje.
- U oktobru 2011, vlada je napravila najveće prihvatilište za ajkule na svetu – područje od 2 miliona kvadratnih kilometara u okeanu.

IZVINJENJE

Arno je bio jedan od petoro najboljih učenika u adventističkoj školi Ibej na Maršalskim ostrvima. (Pronađite Ibej na karti sveta.)

On je uvek imao urađen domaći, voleo je da uči o Bogu, i pažljivo je slušao učiteljicu Nerli, misionarku iz Meksika. Imao je najbolje ocene u svom odeljenju.

Mesec dana pre završetka školske godine, učiteljica je učenicima podelila kontrolni, ali Arno nije hteo da ga uzme. Besan, mračan pogled zamenio je uboičajeni prijateljski izraz na njegovom licu. Zgužvao je kontrolni i bacio ga učiteljici pravo u lice.

Učiteljica je bila šokirana i razočarana. »Arno«, uzvignula je. »Ti mene ne poštuješ, i sada moram da te odvedem kod direktora.«

Dečak nije sačekao učiteljicu da dođe do njegovog stola. Skočio je i istrčao kroz vrata. A onda se popeo na ogradu koja je okruživala školu.

»Arno, vrati se«, zvala ga je učiteljica.

Ali dečak se nije vratio – i nije dolazio na nastavu sve do kraja godine. Učiteljica je pozvala Arnove roditelje da im ispriča šta se dogodilo i zamolila da dođu u školu da porazgovaraju. Međutim, njegovi roditelji se nikada nisu pojavili.

Učiteljica je tužno saopštila direktoru da će morati da da Arnu lošu ocenu za proteklo tromesečje, jer nije radio domaći niti je izašao na ispite. Ali Arnove dotada dobre ocene značile su da će on moći da položi ovaj razred i da će upisati peti.

Jednog jutra, baš kada se škola završila, učiteljica se molila: »Šta se dogodilo sa Arnom? Gospode, molim Te budi s njim.« Kasnije tog dana, učiteljica je pakovala svoje knjige u kutije kada je iznenada osetila da neko stoji iza nje. Bio je to Arno.

»Zdravo učiteljice«, rekao je dečak nežno.

»Zdravo Arno«, odgovorila je ona.

»Učiteljice, ja sam samo došao da vam se zahvalim na svemu«, rekao je Arno. »Hvala vam što ste me učili.«

Napravio je pauzu i pogledao u pod. »Žao mi je zbog mog ponašanja«, kazao je. »Moj otac mi je rekao da treba da dođem da bih vam rekao da vas cenim i da vam se zahvalim na svemu. Zaista želim da vam se zahvalim na ljubaznosti i na onome što ste me naučili.«

Arno je raširio ruke i snažno zagrlio učiteljicu. I učiteljica je zagrlila njega.

»Opraštam ti«, rekla je.

Učiteljica je bila žalosna proteklog meseca. Arno je bio jedan od njenih najboljih učenika, i nije mogla da razume zbog čega se tako ponašao i nestao. Ali u jedno je bila sigurna: Sveti Duh je dotakao njegovo srce tokom proteklog meseca i naterao ga da se vrati u školu i zatraži oprostaj.

»Osetila sam da ga je Bog vratio u školu kako bih videla promenu u njemu«, kaže učiteljica. »On je pokazao tugu i žaljenje zbog svog ponašanja.«

Nakon izvinjenja, učiteljica više nije bila tužna. Upravo je zbog toga ona ostavila svoj dom u Meksiku i došla ovde da provede godinu dana kao misionar. Ona je želela decu da nauči o Bogu – Bogu koji ih voli, i Bogu koji oprašta kada zatražimo oprostaj. Petoro od Arnovih prijatelja iz odeljenja kršteno je te godine.

Možda nećete biti u mogućnosti da idete na Ibej kao misionar, ali i vi možete pomoći deci iz Arnove škole da nauče o Bogu. Deo dara Trinaeste subote pomoći će da se urade hitne popravke učionica da bi deca mogla da nastave da uče o nebeskom Ocu koji prašta. Hvala vam na vašim misionarskim darovima.

**Dečakovo ime je promenjeno u priči!*

Zanimljivosti:

- Na Maršalskim ostrvima govore se dva jezika: engleski i maršalski.
- Jedna veoma bitna reč na maršalskom je »jokve«, koja ima slično značenje kao i na havajskom »aloha« i znači »zdravo«, »doviđenja« i »ljubav«.
- Prosečna visina ostrva iznad okeanskog nivoa je samo 2,1 metar.
- Zbog veoma niske nadmorske visine, Maršalskim ostrvima preti opasnost od porasta nivoa okeana, tako da stanovnici te države spadaju u najugroženiji narod na svetu zbog poplava i klimatskih promena.
- Jedina životinja sisar na kopnu na Maršalskim ostrvima je polinezijski pacov.
- Ibej, poznat kao »sirotinjski deo Pacifika« po gustini naseljenosti peto je ostrvo na svetu.

TUKLA SAM DEVOJČICE

*Zamolite neku devojčicu da
pročita iskustvo u prvom licu.*

Tukla sam i šamarala druge devojčice.

Jednom, za vreme odmora, moje drugarice iz odeljenja i ja stajale smo oko stola i razgovarale u učionici u našoj adventističkoj školi Ibej na Maršalskim ostrvima. Bila sam gladna, ali nisam želela da odem preko puta u prodavnicu da bih kupila nešto da gricnem.

»Idi mi kupi kolač i supu«, rekla sam devojčici pored sebe, i pružila joj novčanicu od jednog dolara (na Maršalskim ostrvima se koristi američki dolar).

Devojčica nije želela da ide.

»Umorna sam«, odgovorila je.

»Baš si dosadna«, uzviknula sam.

Zatim sam se nasmejala i udarila devojčicu – jako – po ramenu.

Devojčica se smejala sve dok je nisam udarila, a onda je ućutala. Pretpostavljam da joj se nije dopalo da je neko udara.

Ali nisam mogla da se zaustavim. Svaki put, kada neko ne bi uradio ono za šta ga zamolim, ja bih ga udarila. Uvek sam se smejala, i mislila da je sve u redu, da to svi prihvataju kao igru, ali iz nekog razloga druge devojčice to nisu tako shvatale i nije im bilo smešno.

Došla je molitvena sedmica. Pastor je čitao iz Biblije o tome kako treba da se pokajemo za svoje grehe da bismo se približili Isusu. Pričao je o tome kako će se Isus uskoro vratiti i kako će nas povesti da večno živimo s Njim. Želela sam da živim sa Isusom i odlučila da se krstim.

Kada sam to kazala pastoru, bio je srećan i rekao mi da moram da zatražim dozvolu od roditelja. Tada sam se uplašila, jer niko iz moje porodice ne pripada adventistima. Jako sam se plašila da će se moji roditelji naljutiti pa ih nisam ništa pitala. Tako se nisam ni krstila.

Prošla je cela jedna godina. Nastavila sam da u šali udaram devojčice, i one su postale poprilično nesrećne. I moj učitelj nije bio srećan zbog toga što sam radila.

A onda je došla još jedna sedmica molitve. Što sam više saznavala o Isusu, to sam postajala srećnija. Želela sam da budem bliže Isusu i da

budem stalno srećna. Shvatila sam da je moja ljubav prema Isusu veća od straha kako će moji roditelji reagovati na moju želju da se krstim. Kada sam saopštila roditeljima, oni se uopšte nisu protivili. Rekli su mi da sam dovoljno odrasla da mogu sama da donosim odluke za sebe.

Nekoliko dana nakon mog krštenja 2016. godine, ležala sam na krevetu i razmišljala o svom životu. Setila sam se svih trenutaka kada sam udarala druge devojčice, i užasno sam se osećala zbog toga. Rešila sam da se promenim i da postanem ljubazna prema njima. Odlučila sam da ću se, ako me neka devojčica zamoli da odem do prodavnice, potruditi da joj pomognem.

Uz Isusovu pomoć, više nisam nikoga udarila ni ošamarila. Kada pomislim da nekog udarim, obuzme me užas. Isus je promenio moje srce i ja sam Mu zahvalna na tome!

Flora je napunila 17 godina i pohađa 12. razred u adventističkoj školi Ibej. Takođe je i sekretar omladinske grupe koja se zove Deca obećanja u adventističkoj crkvi Ibej, koja se sastaje u školi. Njen brat Laki krstio se 2017. godine. O njemu ćemo čitati sledeće sedmice.

Deo dara Ttrinaeste subote pomoći će da se renovira škola Ibej da bi na tom mestu deca i dalje mogla da uče o Bogu koji menja srca. Hvala vam na vašim misioniskim darovima.

Misioniski kutak:

- Na Maršalskim ostrvima postoje tri adventističke škole: osnovna škola i K-12 škola na ostrvu Madžuro, i K-12 škola na drugom po veličini ostrvu Ibej.
- Prva adventistička škola na Maršalskim ostrvima osnovana je 1968. u gradiću Laura na ostrvu Madžuro.
- Devojčice i dečaci od pete godine obavljaju dužnosti po kući, kao i već stariji ljudi koji ne mogu da pecaju, prave tepihe ili popravljaju alat, kuće, i čamce.

AJKULE

U vodama oko Maršalskih ostrva postoji najmanje 22 vrste ajkule, uključujući plavu ajkulu, svilastu ajkulu (koja se vidi na slici), ajkulu sa velikim očima, ajkulu sa belim tačkama i žučkasto smeđu ajkulu.

ODBIJAM DA PODELIM LIZALICU

Laki se dobro seća svađe oko lizalice.

Laki je stvarno želeo slatkiš toga dana, iako je kašljao. Zamolio je majku da mu da nešto para, i nestrpljivo ščepao novčanicu od jednog dolara koju mu je pružila. (Na Maršalskim ostrvima je u upotrebi američki dolar.)

Trinaestogodišnji dečak je zatim otrčao do prodavnice koja se nalazila blizu njegove kuće na ostrvu Ibej, koje pripada Maršalskim ostrvima u Tihom okeanu. (Pronađite Ibej na karti.)

U prodavnici, Laki je pogledao unaokolo i pronašao svoj omiljeni slatkiš – lizalicu od grožđa, koja košta 25 centi. Dok se vraćao kući, otpakovao je lizalicu i stavio je u usta. Dok je zadovoljno lizao svoj slatkiš, zaustavio ga je Evan. »Hej, da li bi mi dao malo tvoje lizalice«, upitao je Evan, koji je bio tri godine stariji.

Zahtev nije bio neubičajan. Na Maršalskim ostrvima prijatelji dele sve, i smatra se veoma nekulturno ako odbiješ nečiji zahtev. Deli se čak i već korišćena žvakaća guma. Veoma se često događa da neko žvače žvaku i da je zatim ponudi nekom drugom.

Laki, međutim, nije želeo da podeli svoju lizalicu. Setio se da kašlje, pa je dosta grubo rekao: »Ne mogu sa tobom da podelim lizalicu, jer ćeš se razboleti.« Evan je bio šokiran, a zatim se naljutio. Veoma je nekulturno ako nešto nećeš da podeliš, a Lakijev ton je samo još pogoršao situaciju. »Ne treba tako neučtivo da odgovaraš«, uzviknuo je Evan. Rekao je par nepristojnih reči o Lakiju i otišao.

Sada je bio red na Lakija da se naljuti. Znao je da je grubo odgovorio, ali je mislio ovako: »To je moja lizalica. U svakom slučaju, bio sam ljubazan, jer nisam želeo da se Evan razboli zbog mene.«

Prošla je godina. A onda, jednog dana, stigao je poseban gost u Lakijevu školu. Gost, Volter Džon, propovednik sa drugog ostrva, držao je sedmicu molitve u školi. Pastor je pričao o Nebu, domu gde bi Laki mogao večno da živi sa Isusom. Na kraju sedmice, pastor je upitao decu iz škole da li bi predali svoje srce Isusu.

Laki je pomislio: »Ja ne želim da završim u zemlji, ili tako negde. Želim da živim večno sa Isusom i Bogom i drugim ljudima.«

Laki je zatražio da se krsti.

Njegovi učitelji su bili presrećni zbog njegove odluke, ali su mu rekli da prvo mora da zatraži dozvolu od roditelja, jer je premlad. Laki se uznemirio pri pomisli da to saopšti roditeljima, jer nisu bili adventisti. Ali i majka i otac su mu rekli da može da se krsti ako veruje da je to prava stvar.

Laki se krstio sa još šestoro učenika u aprilu 2017. godine.

Kada je izašao iz vode, Laki se osećao kao novorođenče. »Osećam se tako svež i nov«, rekao je Laki, sada petnaestogodišnji učenik druge godine u adventističkoj školi. »Ljudi mi govore da sam druga osoba. Ranije sam bio nevaljalo dete, ponekad sam psovao. Ali sada to više ne radim.«

Često, kada ljudi učine grešku, Bog im daje drugu priliku da se poprave. Laki je shvatio da se ogrešio o svog prijatelja koji mu je zatražio lizalicu, i nedugo nakon svog krštenja imao je priliku da odgovori na ljubavniji način.

Laki je kidao parčice vekne kada je njegova najbolja drugarica Jota naišla i zatražila malo hleba. Lakijeve ruke bile su prljave pa se brinuo da se Jota ne razboli. A onda se setio lizalice pa je rekao ljubavnim tonom: »Stvarno mi je žao, ali mislim da nisam oprao ruke.«

Jota se nije uvredila. Samo se nasmešila.

Laki je kazao da je srećan što se krstio i da se raduje što će večno živeti sa Isusom. »Isus je moj Spasitelj, moj Kamen od ugla«, govorio je on.

Laki je jedan od 240 učenika, uglavnom iz neadventističkih domova, koji idu u adventističku školu Ibej. Deo dara Trinaeste subote pomoći će da se renoviraju učionice u ovoj školi. Hvala vam na vašim misionerskim darovima.

Pogledajte kako Laki peva i svira: <https://www.youtube.com/watch?v=VuOONu0XaCQ&feature=youtu.be>.

Zanimljivosti:

- Maršalska ostrva imaju malo prirodnih resursa, tako da njihov uvoz premašaju izvoz, i to skoro tri puta. Proizvodi su: kokos, paradajz, lubenice i dinje, taro, plod hlebnog drveta, voće, svinje i kokoši. Industrija podrazumeva proizvodnju sušenog jezgra kokosa (kopra), proizvodnju zanatskih potrepština, obradu tunjevine i turizam.
- Maršalsko društvo je matrijarhalno (poreklo se prati preko majke), a i zemlja se prenosi s generacije na generaciju preko majke

Alberta, Kanada/ 5. maj

Šanik Rousting, 15

UPOZNAJTE DVE DEVOJČICE

Deo dara Trinaeste subote biće od pomoći škole Mamavi Atosketan, koja pomaže deci da saznaju nešto više o Isusu u Kanadi. (Pronađite Kanadu na karti sveta.) Svi učenici pripadaju grupi prve nacije, kako u Kanadi nazivaju starosedeoце Amerike. Upoznaćemo dve devojčice iz te škole.

Zamolite dve devojčice da pročitaju iskustvo u prvom licu.

Ajlin Fajringstouni, 13

Kada sam započela sedmi razred u školi Mamavi Atosketan, moj plan je bio da pobegnem. Ali povezala sam se sa decom iz škole, tako da sam ostala i planirala da se vratim i sledeće godine. To je bila moja prva godina u adventističkoj školi; pre toga sam išla u državnu školu. Vratila sam se kući da živim sa mamom tek prošlog leta, inače sam od svoje pete godine živela po starateljskim domovima. Neki roditelji su pričali mojoj majci o toj školi, i njoj se dopala ideja, jer je škola daleko od autoputa, tako da neću moći da pobegnem. Došla sam, jer sam želela da steknem nove prijatelje i da upoznam nove učitelje. Takođe, želela sam da proverim kako je u hrišćanskoj školi. Ali pošto sam leto provela sa jedanaest rođaka, odlučila sam da pobegnem. Želela sam da živim u nekoj starateljskoj porodici. Ipak, škola mi se jako dopala.

Čula sam o Bogu o kome ništa nisam znala kada sam prvi put došla u školu. Zapravo, želela sam da On bude sa mnom, jer sam radila neke loše stvari. Nisam bila dobro dete. A onda sam upoznala svog učitelja u sedmom razredu. On me je učio o Bogu i Isusu. Ispričao nam je kako je Isus umro na krstu. Isus je neverovatan. Volela bih da imam tatu kao što je On.

Pre nekoliko meseci, sanjala sam da je ovom svetu kraj i videla Isusa. Mogla sam da vidim samo Njegova leđa. Držao se za ruke sa drugim ljudima i vodio ih je na Nebo. Jedva čekam da vidim Isusa! Kada sam u školi, zaboravim na probleme kod kuće. Radujem se dolasku u školu svakoga dana. Veoma volim svoje učitelje; toliko ih volim da bih volela da živim s njima. Sada iskreno želim da ostanem u ovoj školi i završim i osmi razred. Svi moji prijatelji su tu.

Kada porastem, volela bih da budem medicinska sestra ili pedijatar. Naročito želim da pomognem deci koja prolaze kroz različite

starateljske domove. Želim da pomognem deci da im ne bi bilo teško kao što je bilo meni.

Šanik Rousting, 15

Osmi razred završila sam u jednoj drugoj školi. Ta nova škola nije uopšte ličila na školu Mamavi Atosketan, gde sam išla od drugog razreda. Sve je bilo u nekom haosu. Nisu postojali rasporedi, i često sam ulazila u pogrešne učionice. Promenila sam školu, jer sam se doselila kod moje mame. Ali nakon dva meseca u novoj školi, prestala sam da idem na časove, jer sam morala da čuvam mlađu braću. To nije bilo dobro za moje ocene. Nedugo zatim, bila sam poslata u jednu drugu porodicu, tako da sam se vratila u školu Mamavi. Osetila sam veliko olakšanje i sigurnost. Učitelji i učenici ponašali su se prema meni kao da nisam nikada ni otišla iz škole. Nisam to očekivala. Očekivala sam da će me ispitivati, ali nisu. To mi je prijalo.

Ova škola mi je zaista puno pomogla kada sam izgubila oca. Moj otac je ubijen kada sam bila u trećem razredu. To mi je zaista teško palo, nisam želela da idem u školu niti da jedem. Ali imala sam punu podršku prijatelja iz škole, tako da sam ponovo počela da uzimam hranu. Ovde su mi svi kao porodica. Učitelji su mi rekli da će Isus uvek biti uz mene i da uvek mogu da računam na Njega. Molim se kada imam neku potrebu, kada sam u nevolji ili kada jednostavno želim da Mu se zahvalim. Isus mi je odgovorio na mnoge molitve. Na primer, kada sam imala 11 godina, neki pijani vozač udario je moju mamu dok se vraćala kući. Molila sam se da joj sačuva život, i On je to i učinio.

Sada pohađam deveti razred, i svakoga dana čitam Bibliju barem jedan sat. Jako volim da čitam Davidove pesme, psalme. Moj omiljeni psalam je 23. u kome piše: »Gospod je pastir moj, ništa mi neće nedostajati.« U meni ovaj tekst rađa mir, jer znam da je Bog uvek tu za mene. On se ne ponaša kao Car već kao Podrška, kao da je jedan od nas.

Pogledajte Ajlin na:

<https://www.youtube.com/watch?v=96KGswtO6-c&feature=youtu.be>

Pogledajte Šanik kako izvodi indijanski ples na: <https://www.youtube.com/watch?v=Zze2qjr8qGg&feature=youtu.be>.

Zanimljivosti:

- Kanada je druga po veličini zemlja na svetu, odmah posle Rusije.
- Kanada ima najdužu obalu na svetu: 202.080 km. Ako biste hodali obalom Kanade prosečnom brzinom od 20km na dan, trebalo bi vam 33 godine da je obiđete.

MOĆ MOLITVE

Deca koja idu u šesti razred znaju da budu veoma zahtevna, ali jedna učiteljica imala je posebno izazovni šesti razred od dvadeset osmoro dece. Deca nisu imala poverenja u učiteljicu kada je prvi put stigla u adventističku školu za indijansku decu u kanadskoj provinciji Alberta. (Pronađite Albertu na karti; škola se nalazi u blizini grada Edmonton.)

Deca su bila dovoljno stara da idu u osmi razred, ali su bili u šestom, jer su propuštali nastavu. Deca kao da nisu htela da slušaju nikoga osim četrnaestogodišnje devojčice iz razreda po imenu Trina.

Ubrzo po početku školske godine, Trina se jako razbesnela kada ju je učiteljica zamolila da sedne. Ljutito je podigla svoju stolicu i bacila je na učiteljicu. Srećom, promašila je. Svakog jutra, učiteljica je otpočinjala čas čitanjem neke biblijske priče i pitala da li bi neko od učenika želeo da se pomoli. Niko se nije javljao. Onda bi učiteljica zamolila decu da pognu glave, sklope ruke, i zažmure da se ona pomoli. Niko je ne bi poslušao. Šest meseci učiteljica je čitala priče iz Biblije i pitala da li neko hoće da se moli. Šest meseci se niko nije javio. Svakog dana, učiteljica bi ih zamolila da pognu glave, sklope ruke i žmure za vreme molitve; niko to nije radio. Ali, bili su tihi dok se učiteljica molila Bogu za njih i njihove porodice.

Jednog dana, učiteljica je kao i obično upitala: »Ko bi želeo da se pomoli?« Trinina ruka se podigla. »Ja ću«, rekla je. Učiteljica je bila iznenađena! Pomislila je da se Trina šali, pa je čekala da Trina kaže »Čah« (na svom maternjem, kri jeziku), što znači »samo sam se šalila«. Ali Trina nije izgovorila »čah«. Umesto toga, okrenula se svojim drugovima u razredu. »Svi treba da pognete glave, sklopite ruke, i zažmurite«, kazala je.

Učenici su je poslušali! I Trina je zažmurila. Onda je otvorila oči i rekla učiteljici: »Ja ne znam šta da kažem.«

»Razgovraj sa Isusom kao što bi pričala sa drugaricom«, objasnila joj je učiteljica. »Isus je tvoj najbolji prijatelj. Njemu možeš sve da kažeš.«

Trina je ponovo zatvorila oči. »Dragi Isuse«, obratila Mu se. »Hvala Ti za današnji dan. Hvala ti za svakog ko se ovde nalazi. Pomozi nam da uradimo naše domaće zadatke – čah!« Trina je ubacila »čah«

– »samo sam se šalila« – jer niko od njih nije uradio domaći. Ona se šalila, baš kao što bi se šalila i pričala sa prijateljima.

Kada je Trina završila molitvu, deca su nastavila da se ponašaju kao i do tada. Kao da se ništa nije dogodilo.

Ali učiteljicino srce je jako kucalo. Nije mogla da govori. Znala je da će, ako pokuša bilo šta da izgovori, sigurno zaplakati. Nije mogla da veruje u to što se upravo dogodilo. Čula je kako Trina, najteža osoba za rad u šestom razredu u školi, otvara svoje srce Stvoritelju.

Toga dana sve se promenilo u razredu šestog odeljenja. Deca su počela da veruju učiteljici, i otvoreno su govorili o Isusu, o praštanju i mnogim drugim temama.

Dva meseca nakon Trinine molitve, učiteljica je doživela još jedno iznenađenje. Trina je pitala da li bi njih dve mogle nasamo da porazgovaraju. U drugoj prostoriji, Trina je rekla učiteljici da se oseća tužno već puno meseci i da je pomišljala na smrt.

»Ali nisam se ubila, jer vi niste odustali od mene«, kazala je Trina.

Učiteljica je snažno zagrlila Trinu. Znala je da je Bog sačuvao Trinin život. Iako je devojčica bila neljubazna i ljutita, ona je svakoga dana slušala učiteljicu kako se moli, i njeno se srce promenilo. To je sila molitve.

»Mislila sam da oni uopšte ne slušaju molitve, ali te molitve su ulazile u njih«, kaže učiteljica. »Molitva je sve promenila.«

Ime ove učiteljice je Gejl Vilton, i ona je direktor škole Mamavi Atosketan. Deo dara Trinaeste subote pomoći će da se ova škola dogradi da bi mnogo više dece, poput Trine, moglo da sazna nešto o Isusu. Hvala vam na misionskim darovima.

Ime devojčice je promenjeno.

Učiteljicu Gejl možete pogledati na: <https://www.youtube.com/watch?v=Nwo4fuzaqHg&feature=youtu.be>.

Zanimljivosti:

- Severnoamerički dabar je nacionalna životinja Kanade.
- Kanadska provincija Alberta nema nijednog pacova već 50 godina.
- Mladunče medveda pod imenom Vinipeg prebačeno je iz Kanade u Zoo vrt u Londonu 1915. godine. Mali dečak, po imenu Kristofer Robin Miln, voleo je da posećuje medveda Vinipeg ili Vini. Njegova ljubav prema medvedu inspirisala je njegovog oca Alana Aleksandra Milna da napiše priču o medi Vini Pu.
- Kanada drži rekord u zlatnim medaljama ikada osvojenim na zimskim olimpijskim igrama, pošto je 2010. u Vankuveru osvojila 14 zlatnih medalja.

KADA BOG KAŽE »NE«

Prošle sedmice čitali smo o Gejl Vilton, učiteljici šestog razreda u adventističkoj školi za indijansku decu u Kanadi, u provinciji Alberta. (Pronađite Albertu, Kanada na karti. Škola se nalazi blizu grada Edmontona.) Ovaj događaj odigrao se u jednom drugom šestom razredu.

Učiteljica je želela da učenicima pokaže jedan video, za vreme časa o Bibliji, ali nikako nije mogla da ga pokrene.

Mnoga deca pre nego što su došla u adventističku školu, nikada nisu čula o Isusu, i učiteljica je zaista želela da im pokaže video o Isusovom vaskrsenju. Ali koliko god da se trudila, nije mogla da pusti video snimak.

Konačno, deca su predložila: »Mi ćemo vam pomoći, učiteljice. Znamo kako da popravimo video.«

Grupa dece okupila se oko televizije i pažljivo proverila žice pozadi. Učiteljica se molila u sebi: »Molim Te, pomozmi da proradi. Molim Te, pomozmi da proradi.«

Ali video nije mogao da funkcioniše.

Onda su deca predložila: »Hajde da se pomolimo.«

Učiteljica je smatrala da je to dobra ideja, i dvanaestogodišnji Donovan se pomolio.

»Dragi Bože, hvala Ti na ovom danu«, rekao je Donovan. »Molim Te, pomozmi da proradi ovaj video. Molim Te. Hvala Ti što si čuo našu molitvu. Amin.«

Dok se Donovan molio, i učiteljica se molila u sebi. Rekla je Gospodu: »Puno smo razgovarali o tome kako Ti odgovaraš na molitve, ali deca nikada pre nisu iskusila Tvoj odgovor na molitvu. Ovo bi bila predivna prilika da im pokažeš svoju moć. Molim Te, učini da ovaj video proradi.«

Donovan i ostala deca ponovo su otišla do televizora i čačkala oko žica. Isključili su ih pa su ih ponovo vratili na mesto. Učiteljica se molila u sebi iz sve snage za čudo.

Ali video nije proradio.

Učiteljica je bila veoma razočarana. Nije znala šta da radi.

Napokon, Donovan je prekinuo tišinu. »Pa, pretpostavljam da Bog ne želi da odgledamo ovaj video.«

Učiteljica je bila iznenađena! Donovan je bio u pravu. Učiteljica je mislila da je deci bilo potrebno čudo da bi poverovali Bogu. Ali deca su to gledala drugim očima. Ona su shvatila da je Bog uslišio njihovu molitvu tako što nije odgovorio čudom.

Učiteljica je shvatila da se pogrešno molila. Ona je želela da Bog pomogne u trenutku za koji je ona mislila da je pravi, ali trebalo je da zatraži od Boga da to učini kada po Njegovom mišljenju bude pravo vreme za to.

Deca su se, međutim, ispravno molila. Oni su jednostavno zamolili Boga da popravi video i prihvatili su kada je On rekao: »Ne.«

Iako učiteljica zna mnogo toga i jako voli da uči druge, i ona je toga dana naučila jednu veoma važnu lekciju od dece. Naučila je da je bitno da zamolimo Boga da On deluje kada, po Njemu, to bude pravi trenutak – i da zapamtimo da On ponekad kaže: »Ne.«

Ime ove učiteljice je Gejl Vilton, i ona je sada direktor škole Mama-vi Atosketan. Deo dara Trinaeste subote pomoći će da se škola proširi da bi još više dece i učitelja moglo da nauči nešto o Isusu. Hvala vam na vašim misioniskim darovima.

Dečakovo ime je promenjeno.

Možete pogledati učiteljicu Gejl i šta ona kaže o ovom iskustvu na:

<https://www.youtube.com/watch?v=df016O0a2B4&feature=youtu.be>.

Zanimljivosti:

- Kanada proizvodi 77% javorovog sirupa u svetu.
- 60% svetske populacije polarnih medveda živi u Kanadi (25.000 medveda).
- Kanadska pošta svake godine prima milion pisama adresiranih na »Deda Mraz, Severni pol«. Odgovara na svako pismo kao gđa Mraz.
- Najniža temperatura zabeležena u Kanadi u malom selu Snag, 3. februara 1947. godine, iznosila je minus 63 stepena. To je ista temperatura kao na površini planete Mars.

KARIBU

Karibu je prekriven gustim krznom po celom telu, čak i nosu. Ono ih štiti od hladnog vremena i omogućava im da plutaju po vodi. Mogu da trče čak i do 80km/h. Samo jedan dan stara beba karibua može da bude brža od olimpijskog sprintera. Ženke mogu da žive 17 godina, a mužjaci oko 13 godina.

ČEBAD NADE

Šesnaestogodišnja Houp je devojčica koja je upala u nevolju u gradu Edmonton u Kanadi. (Pronađite Edmonton, Alberta na karti.)

Houp je pila alkohol sa nekim prijateljima i slomila retrovizor na jednom parkiranoj vozilu. Hodala je pored auta i samo je pokucala na retrovizor. Bila je to mala greška, ali je ipak prekršaj. Houp je trebalo da bude kažnjena. Ali kako?

Poseban socijalni radnik zadužen za mlade u Kanadi, zamolio je Houpinog oca da se sretnu i porazgovaraju o kazni. Otac je pozvao direktora adventističke škole koju je Houp pohađala.

»Da li biste, molim vas, mogli da dođete na ovaj sastanak«, upitao je otac. »Potreban mi je neko ko će kazati nešto lepo o Houp. Ne želim da se o njoj priča samo loše, samo zbog toga što je načinila grešku.«

Direktor i školski savetnik odlučili su da odu na sastanak u rezervat »prve nacije«, gde su živeli Houp i njen otac. Izraz »prva nacija« odnosi se na ljude koji su živeli u Kanadi pre nego što je ta zemlja postala poznata kao Kanada. Rezervat je posebno mesto dodeljeno od vlade Indijancima.

Na sastanku, odrasli su govorili o tome da bi Houp trebalo da bude kažnjena bez odlaska na sud ili u zatvor. Otac se dogovorio da će platiti slomljeni retrovizor.

A onda su odrasli pogledali u direktora škole. Šta bi škola mogla da uradi da bi pomogla Houp? Direktor je rekao da će pomoći Houp da napiše pismo izvinjenja vlasniku automobila. Takođe, direktor je rekao da će Houp dati šansu da radi nešto što će pomoći drugima.

Pre nego što je škola smislila način na koji će Houp pomagati drugima, ona je sama došla na jednu ideju. Sakupljaće meku i toplu čebad i davaće ih onima kojima je to potrebno u rezervatu. Ovaj plan je ispričala jednoj drugarici iz odeljenja.

»Gde ćeš nabaviti čebad«, upitala ju je drugarica.

»Ne znam«, rekla je Houp. »Još nisam stigla to da smislim.«

Ovoj drugarici se dopala ideja pa je rekla: »Svakog vikenda kada ne budeš išla da piješ, ja ću ti dati jedno čebe.«

Učitelji iz škole su čuli za ovaj projekat i poželeti da učestvuju. Učitelji su kazali: »Za svaki vikend koji Houp ne izađe da pije, mi ćemo takođe doneti po čebe.«

Sledećeg ponedeljka ujutru, Houp je stigla u školu i rekla im je da celog vikenda nije pila. Njena drugarica i svi učitelji su joj dali po čebe.

Sledećeg ponedeljka dogodila se ista stvar. Čebad su počela da naviru.

Toliko čebadi su kupovali iz prodavnice za Houp da je prodavac upitao: »Šta se događa? Stalno mi ponestaje čebadi u prodavnici!«

Kada je saznao za ideju, i on je poželeo da se uključi. Dodatno je naručio čebad i počeo da ih donira Houp.

Uskoro je učionica bila puna i direktorka je odlučila da je vreme da ih daju. Pregledala je spisak učenika da bi videla čija je porodica u potrebi, a zatim je jedna učiteljica odvezla Houp do rezervata sa čebadima. Houp je videla mnoga nasmejana lica i čula reči zahvalnosti dok je davala čebad.

Houp je nazvala svoj projekat »Čebad nade«.

Veliki trenutak za ovaj projekat odigrao se u proleće kada je učiteljica odvezla Houp i nekoliko učenika na desetodnevni sastanak u kampu, za ljude »prve nacije«. Između sastanaka, Houp i njeni prijatelji delili su čebad u obližnjem rezervatu.

Houp je učenica škole Mamavi Atosketan; to je adventistička misionarska škola za ljude »prve nacije«. Mnogi učenici su čuli za Isusa po prvi put tek u školi. Deo dara Trinaeste subote pomoći će da se škola proširi da bi još dece moglo da nešto sazna o Isusu. Hvala vam na vašim misionarskim darovima.

Zanimljivosti:

- Kanadski nacionalni sportovi su hokej i lakros.
- U Kanadi se zvanično koriste dva jezika, engleski i francuski.
- Kraljica Elizabeta II, kraljica Engleske, na čelu je kanadske države.
- Više od 99% Kanađana ume da čita i piše.
- Moto Kanađana glasi: »A Mari Usque Ad Mare«, što znači »Od mora do mora.«

UČITELJ ME JE UDARIO

Džulijeti se nije dopadala njena škola u Kanadi. (Pronađite Kanadu na karti.)

Džulijeta pripada narodu Samson Kri, grupi Indijanaca, i ide u školu u rezervatu Samson.

Deca se veoma neljubazno ponašaju prema Džulijeti. Nazivaju je raznim imenima i ponekad je guraju. I učiteljica u trećem razredu nije bila ljubazna. Jednog dana, kada je Džulijeta postavila pitanje, ona je prišala otpozadi i udarila je u glavu. Džulijeta nije znala zbog čega ju je učiteljica udarila i počela je da plače.

Učiteljica je bila ljuta i nije rekla ni reč, niti se izvinila. Samo je nastavila dalje da predaje.

Džulijeta je poželela da ne ide u školu.

A onda joj je rođaka, kada je bila u četvrtom razredu, pomenula jednu divnu školu. Rođaka joj je pričala da učitelji tamo nikada ne udaraju decu i da su deca ljubazna. A najbolje od svega je to što uče o Isusu.

Džulijeta je otrčala kod svoje majke.

»Da li mogu da idem u tu školu«, upitala je.

Majka je saznala da se ta škola zove Mamavi Atosketan i da je u vlasništvu Adventističke crkve. Bila je besplatna, a deca su čak dobijala i besplatan doručak i ručak svakog dana. Štaviše, poseban autobus preuzima decu, dovozi ih u školu i vraća kući.

»Da, možeš da ideš u tu školu sledeće godine«, odgovorila je majka.

Džulijeta je bila uzbuđena, ali i uplašena. Uzbuđena, zato što više neće morati da ide u onu svoju staru školu, a uplašena jer će morati da stvori nova prijateljstva i da upozna nove učitelje u petom razredu.

Džulijeta je zavolela školu od prvog dana. Njena rođaka bila je u pravu: učitelji i učenici su zaista fini. Džulijeti se toliko dopala škola da je pozvala svoje dve drugarice iz stare škole da se takođe prebace.

Danas je Džulijeta u sedmom razredu zajedno sa svojom rođakom i dve drugarice koje je pozvala da joj se pridruže.

Džulijeti se dopada što u školi uči o Isusu; počela je da se moli svakog jutra kada se probudi i uveče pre spavanja. Ona moli Boga da joj da dobar dan u školi i da blagoslovi njenu porodicu. Kada se njena

baka razbolela i kada je morala da ode u bolnicu, Džulijeta se molila svaki dan Bogu da je izleči i da je vrati kući.

»Verovala sam da će je Bog izlečiti i da će se vratiti kući«, kaže ona.

Sedmicu dana kasnije, baka se vratila kući. Baka se zahvalila unuci što se molila za nju, tako da se sada i ona moli sa Džulijetom.

Džulijeta planira da postane učiteljica u mestu gde je odrasla. Ona kaže da nikada neće udariti učenika po licu. Umesto toga, ona želi da bude ljubazna kao njeni sadašnji učitelji.

»Došla sam u ovu školu, jer sam želela da naučim o Bogu i da steknem nove prijatelje i nove učitelje«, objašnjava Džulijeta. »Moji drugovi iz odeljenja su ljubazni, i moj učitelj je zabavan. Jako mi se sviđa ovde.«

Deo dara Trinaeste subote pomoći će da se škola u koju ide Džulijeta proširi, da bi mogla da primi još više dece koja će učiti o Isusu. Hvala vam na vašim misionerskim darovima.

Pogledajte Džulijetu na: <https://www.youtube.com/watch?v=9EZdJEsbv4s&feature=youtu.be>.

Zanimljivosti:

- U poslednjih 10 godina, Alberta je proizvela jednu trećinu kanadskog žita, nešto više od jedne trećine repe i skoro polovinu ječma.
- Najveća brana dabrova pronađena pomoću Google Earth nalazi se u severnoj Alberti. Dužina brane je oko 850 m. Ona postoji već sigurno 25 godina, jer se može videti i na satelitiskim slikama NASE iz 1990. godine.
- Alberta se nalazi u zapadnom delu Kanade. Na zapadu se graniči Stenovitim planinama, a na istoku prerijama i bedlendom (»rđavom zemljom«), na severu Severozapadnim teritorijama, a na jugu Montanom, državom u Sjedinjenim Državama, s kojom deli internacionalni park Pis sa Voterton glečerom.

KRI

U šumovitim oblastima, Kri su živeli u kolibama pokrivenim brezinom korom. U ravnici, omiljeno sklonište im je bilo napravljeno od drvenih stubova, prekriveno bizonovom kožom, takozvanom *tipi*. Žene su obično nosile dugačke haljine sa rukavima koji se lako uklanjaju. Muškarci su nosili helanke i parče tkanine oko kukova. Zimi bi koristili dugačke ogrtače ili pončo.

KO JE Taj Čovek?

Mali Slejd je podigao ruku za vreme časa matematike u prvom razredu. »Učiteljice, ko je taj čovek?«

Učiteljica je bila iznenađena ovim pitanjem. Ona je mislila da svi znaju ko je Isus i da će prepoznati sliku na kojoj On visi na krstu.

»To je Isus«, odgovorila je.

Učiteljica se pomolila u sebi. »Hvala ti Bože na prilici da naučim ovog malog dečaka o Tebi«, molila se. »Ovo je prvi put da je Slejd čuo za Tebe, i radoznao je. Molim Te da mi podariš mudre reči.«

Učiteljica je duboko udahnula. Morala je da prekine čas matematike da bi objasnila zbog čega Isus visi na drvetu. Učiteljica je zamolila đake da zatvore svoje knjige i da dobro obrate pažnju.

»Sve je počelo sa Adamom i Evom«, počela je. »Bog je stvorio Adama i Evu u predivnom mestu pod nazivom Edemski vrt. Ali naši praroditelji nisu bili poslušni i morali su da budu izbačeni iz vrta. Zbog toga što su bili neposlušni, mi danas imamo mnogo problema u svetu.«

Slejd i ostala deca pažljivo su slušali.

»Ali Bog je voleo Adama i Evu, On voli i nas, i želi da budemo srećni«, nastavila je učiteljica. »Mi smo Njegova deca, i On više od svega želi da budemo s Njim na Nebu.

Da bi to omogućio, Bog je morao da pošalje svog Sina Isusa na zemlju da umre zbog naših greha.« Učiteljica je objasnila kako je Isus rođen i kako je živeo.

»A onda je Isus umro na ovom drvetu, jer je želeo da mi budemo na Nebu«, rekla je na kraju.

Slejd je cele te školske godine postavljao pitanja o Isusu. Vratio se u školu i za drugi razred, ali je onda nestao. Učiteljica ne zna šta se dogodilo s njim, ali kaže da joj je drago što je mogla da mu ispriča sve o Isusu u prvom razredu.

»Iako, kako izgleda, imamo naše crkve na svakom ćošku u severnoj Americi, dečak je saznao o Isusu tek u našoj školi«, priča dalje ona. »Shvatila sam da je vreme veoma bitno, jer mi ne znamo koliko će ova deca biti sa nama.«

Nema alarma

Evo još jednog iskustva iz prvog razreda o devojčici koja se zove Briana.

Brianina majka primetila je da se nešto čudno događa sa Brianom kada je počela da ide u prvi razred. Majci više nije trebao alarm za buđenje.

Briana se obično sama budila i tiho spremala za školu, tako da je niko nije čuo. A sada, cela kuća zna da se Briana probudila. Čim se probudi, počne glasno da peva: »Isus me voli, to kaže Biblija.«

Majka je oduševljena. Ona voli da čuje umilni glas svoje male devojčice kako peva i slavi Boga.

Jednog dana, majka je saopštila učiteljici da kod njih u kući više nije isto. »Volim vašu školu«, kazala je majka.

»Svakog jutra moja mala devojčica ispunjava kuću pesmom o Bogu.«

Šta mislite, zašto je Briana počela da peva svakog jutra? (Sačekaj da deca pogode.)

Briana je počela da peva kod kuće, jer svakoga dana peva i u školi. Svakog jutra učiteljica sa decom iz svog razreda otpева par pesama. Prvaci jako vole da pevaju, pa uvek pitaju: »Da li možemo da otpevamo još jednu pesmu? Samo još jednu?«

Učiteljica je bila srećna što su deca htela da pevaju u školi, ali nije znala da pevaju i kod kuće.

»Ovo mi je pokazatelj da puno toga što radimo u školi odlazi i u njihove domove«, kaže učiteljica.

Ime ove učiteljice je Suzan Self i ona je učiteljica u školi Mamavi Atosketan. Deo dara Trinaeste subote pomoći će da se ova škola proširi da bi još više dece, poput Slejda, saznalo o Isusu, i da bi još više dece, poput Briane, pevalo o Isusu. Hvala vam na vašim misionским darovima. (Dok skupljate dar, neka deca pevaju pesmu »Znam da Isus voli me«.)

Zanimljivosti:

- Kri su jedna od najvećih grupa starosedelaca u Severnoj Americi, a više od 200.000 njihovih članova živi u Kanadi. Najveći deo njih živi severno i zapadno od jezera Superior, u Ontariju, Manitobi, Saskečuvanu, Alberti i Severozapadnim teritorijama.
- Škola Mamavi Atosketan otvorena je 2003. godine da bi obuhvatila četiri dela naroda Maskvaki Kri između Vetaskivina i Ponoka u Alberti.
- Mamavi Atosketan znači »raditi zajedno« na kri jeziku.

URA ZA KRIVE ZUBE!

Dvanaestogodišnja Rajli Mur bila je sva ushiće-na! Njeni zubi bili su užasno krivi – čak je to i zubar potvrdio!

Zubar je rekao Rajli, tokom redovne kontrole, da će zubi verovatno morati da se isprave protezom. Samo dvoje dece u Rajliinoj školi (Parkersburg akademija u Parkersburgu, Zapadna Virđžinija) nose proteze.

Rajli je morala da ide kod jednog posebnog zubara, kod protetičara, da on odluči da li joj stvarno treba proteza ili ne. Nekoliko dana kasnije, morala je da izostane sa par časova u školi da bi je protetičar pregledao i snimio zube. Protetičar ju je zamolio da široko otvori usta. Rajli je poslušala i otvorila koliko je mogla, a onda je čula neki pucketav zvuk. Protetičar je rekao da je njoj zaista potrebna proteza: ne samo da je imala krive zube, već i njena vilica pucketava, što se može popraviti jedino protezom.

Protetičar je rekao Rajliinoj majci da će proteza koštati 6.000 američkih dolara. Majka je bila u šoku. Počela je da plače kada su Rajli i ona sele u auto. Nije zarađivala dovoljno para u bolnici da bi platila protezu, a zdravstveno osiguranje neće pokriti troškove. A onda se majka setila da Bog voli Rajli više od nje. »Neću više da plaćem«, rekla je. »Hajde da se pomolimo i pouzdamo u Boga.« Rajli se složila. Ona uopšte nije bila nasekirana. Jedva je čekala da dođe u školu i saopšti svojim drugarima da joj treba proteza!

Te večeri, majka i Rajli molile su se Bogu da im pomogne da pro-nađu pare za protezu. Rajlina mlađa sestra se takođe molila za protezu. Porodica se ponovo molila i ujutru.

Kada je majka upalila auto da bi odvezla svoje dve devojčice u školu, začula je radio, ali nije bio podešen na uobičajenu hrišćansku radio stanicu. Majka je posegnula da promeni stanicu, ali je odjednom zastala. Reklama koju je tada čula počela je ovako: »Proteze!« Majka je pojačala. Glas je objavio da jedan protetičar organizuje takmičenje i da će pobjednik dobiti besplatnu protezu. Sve što je trebalo da urade jeste da odu kod tog protetičara na besplatan pregled.

Majka se nije usuđivala da pomisli da će Rajli osvojiti protezu. Ali pošto je provera bila besplatna, Rajli je otišla na još jedno snimanje

zuba kod drugog protetičara. Široko je otvorila usta i opet je začula pucketanje. »To nije dobro«, kazao je protetičar. »Treba da zaustavimo to pucketanje; neophodna ti je proteza.« Nakon pregleda, protetičar je otpratio Rajli da se upiše na konkurs za besplatnu protezu. Sledećeg meseca objaviće ko je pobedio.

Rajli i njenih devetoro prijatelja iz odeljenja molili su se za protezu. I majka se molila. Molili su se za to takmičenje, ali najviše su se molili da Bog pomogne majci da plati protezu.

Došao je i dan D. Rajli i njena majka zaboravile su na takmičenje, ali su nastavile da se mole. Prošlo je mesec dana. Jednog dana u junu, majka je radila u bolnici kada joj je zazvonio telefon. Bilo je to asistentkinja protetičara.

»Na kom odeljenju u bolnici radite«, upitala je majku.

Majka je odgovorila.

»U redu, vidimo se uskoro«, rekla je žena i spustila slušalicu. Majka je bila zbunjena. Nije razumela šta joj je ta žena pričala. Dva sata kasnije, majka je podigla pogled sa svog stola i ugledala asistentkinju. Nosila je pune ruke šarenih balona i obratila se majci: »Čestitam! Osvojili ste besplatnu protezu za vašu ćerku!«

Majka nije mogla da poveruje svojim očima! Počela je da plače od radosti.

»Baš sam bila pod jakim emocijama«, kaže majka dok se sa suzama priseća tog dana. »Shvatila sam tog trenutka da je Bog uslišio našu molitvu.«

Pozvala je Rajli i rekla joj je vest. Prva stvar koju je Rajli želela da uradi bila je da ispriča svojim prijateljima kako joj je Bog uslišio molitvu.

»Radovala sam se što mogu svojim prijateljima koji su se molili sa mnom da kažem da je molitva uslišena«, kaže ona.

Pre tri godine, dar Trinaeste subote poslužio je za 35 evangelizacija širom Zapadne Virdžinije, gde živi Rajli i još mnogo ljudi koji su na taj način mogli da saznaju i nauče nešto više o Isusu.

Hvala vam na vašim misionerskim darovima.

Preko sledećeg linka možete pogledati Rajli: <https://www.youtube.com/watch?v=3pSdW44uP5k&feature=youtu.be>.

Zanimljivosti:

- Nacionalna životinja Zapadne Virdžinije je crni medved, a ptica kardinal.
- Godine 1947, Čak Jegger, rodom iz Hamlina u zapadnoj Virdžiniji postao je prva osoba koja je letela brže od zvuka.

SLUŽEĆI DVA BOGA

Jovana je obećala svojoj majci da nikada neće postati hrišćanka. Petnaestogodišnja Jovana živela je u SAD-u u državi Južna Dakota, i dala je ovo obećanje majci kada se preselila u adventističku školu za Indijance Holbruk u Arizoni. (Pronađite Južnu Dakotu i Arizonu na karti.)

»Ako moraš da ideš, idi«, rekla joj je majka tužno. »Ali zapamti: to je hrišćanska škola, i oni će te lagati da bi poverovala u njihovu veru.« »Neću nasesti«, odgovorila je Jovana. »Idem tamo samo radi obrazovanja.«

Jovana je spakovala svoje stvari u crnu kesu za smeće i ubacila ih u pikap. Zatim je ujak njene drugarice odvezao Jovanu i njenu drugaricu u indijansku školu Holbruk.

Jovana je bila uzbuđena što će deveti razred otpočeti u novoj školi. Nije bila dobar đak u osmom razredu, a sada ima šansu za novi početak. Odlučila je da će biti odličan učenik.

Nakon tri meseca, imala je najviše ocene u odeljenju osim iz časa – Biblija. (Upitajte decu šta oni misle, zašto?)

Jovana se setila obećanja datog majci, da neće postati hrišćanka, pa nije učila za čas Biblije. Kao rezultat toga imala je slabu ocenu u svojoj knjižici. Jovani se nije sviđala loša ocena među svim drugim odličnim ocenama. Želela je da bude savršen učenik. Zato je odlučila da pronade način kako da poboljša ocenu, a da ne postane hrišćanka.

»Morala sam da naučim kako da to odglumim, bez učenja«, rekla je ona.

Jovana je počela da dolazi na čas Biblije zajedno sa drugim đacima. Nikada ranije nije pročitala Bibliju, ali dopale su joj se priče. A onda se pridružila još jednoj grupi koja uči iz Biblije. I pre nego što je postala svesna svega, poželela je da se krsti.

Tog leta, vratila se kući za vreme raspusta. Sada je imala 16 godina i želela je da nauči Ples sunca, veoma bitan deo njene domoradačke kulture Oglala Lakota Sijuks. Deo plesa sunca značio je da neće jesti ni piti ništa četiri dana. Za to vreme, treba da se moli duhovima.

Otišla je do medicinaru da zatraži dozvolu da započne Ples sunca. On joj je saopštio lepe vesti. Rekao joj je da ne samo da može da započne sunčev ples već da će moći da nosi i posebnu frulu naroda

tokom plesa sledeće godine. To je bila najveća čast koju neko može da ima na Plesu sunca.

»Svi će se moliti za svoje porodice, ali kada nosiš frulu naroda, to znači da se moliš za sve ljude«, objasnila je Jovana.

Kada se ujesen vratila u školu, krstila se. Mislila je da će moći da služi Bogu i da će moći da učestvuje u Plesu sunca.

Ali je onda čula nešto u subotnoj propovedi, što ju je nateralo na razmišljanje. Propovednik je rekao da mnogi ljudi misle da mogu da služe i nebeskom Bogu i drugim bogovima – kao što su novac, prijatelji ili imovina. Jovana se setila da je ona htela da služi Bogu i duhovima na plesu sunca.

»Mislila sam da mi se propovednik direktno obraća«, rekla je. »Znala sam da je ova propoved namenjena meni.«

Pozvala je majku i rekla joj je da ne može da poštuje Boga i duhove, tako da neće učestvovati u Plesu sunca.

Majka je bila besna i nakon toga nije želela više da govori s njom. Jovani se slomilo srce, i sledećih nekoliko godina bilo je veoma teško. Ali ostala je verna Bogu.

Pronašla je novu porodicu u školi Holbruk. »Bila sam odbačena od moje porodice, ali sam ovde pronašla novu porodicu«, dodaje ona.

Tokom Jovaninog daljeg školovanja, majka je počela da je prihvata. Kada je diplomirala, majka joj je napravila novu tradicionalnu odeću i postavila je krstove na zadnjem delu njenih mokasina.

Jovana je završila školu i upisala je Junion koledž u Nebraski. Nakon diplomiranja, vratila se u Hobruk da radi kao učitelj i kao administrator. Ona pomaže drugim učenicima koji su odbačeni od svojih porodica.

»Videla sam Hristovu dobrotu i izlečenje u Holbruku«, kaže ona. »Bog je veći od mog bola i strahova – i On mi je dao svrhu u životu.«

Deo dara Trinaeste subote pomoći će indijanskoj školi Holbruk da bi više domorodačke dece moglo da nauči o Isusu – i dobije hrišćansku porodicu. Hvala vam na vašim misioniskim darovima.

Zanimljivosti:

- Arizona je dom većine indijanaca Navaho, i to je najveći rezervat u Sjedinjenim Državama. Obuhvata oko 71.000 km kvadratnih Arizone, Jute i Novog Meksika; Rezervat Navaho nacije veća je od svih 10 najmanjih država u Sjedinjenim Državama.
- Jedino mesto u Sjedinjenim Državama u kojoj vam pošta dolazi preko mazge jeste selo Supai, smešteno na dnu Velikog kanjona.

PROGRAM TRINAESTE SUBOTE

- Pošaljite svakom roditelju podsetnik za program i ohrabrite decu da ponesu svoje posebne darove 13. subote 30. juna.
- Podsetite vernike da će njihov misionjski dar biti poklon koji će pomoći da se Božja reč širi svetom, i da će jedna četvrtina dara Trinaeste subote ići direktno školama u Severnoameričkoj diviziji. Projekti su nabrojani na 3. strani.

Napomena: Zamoli osmoro dece da predstave ovaj program. U programu učestvuje pet govornika (Narator, Adrian, majka, rođak 1 i rođak 2); postoje i tri uloge čiji nosioci ne govore (Kobe, propovednik i rođak iz prvog razreda). Deca ne moraju napamet da znaju svoj tekst, ali ih ohrabrite da dobro i tečno nauče da čitaju. Ovo bi mogli da izvedu sa krevetom i stolom za biblijsko proučavanje. Sto kasnije može da posluži kao propovedaonica za Adriana.

Narator: Ovog tromesečja smo upoznali ljude sa ostrva Ibej; iz škole Mamavi Atosketan u Alberti, Kanada; iz Zapadne Virdžinije i iz adventističke škole za Indijance Holbruk u Arizoni. Danas ćemo čuti još jedno iskustvo iz Holbruka – o učeniku po imenu Adrian Vajls.

PLAKANJE ZA KUĆOM

Narator: Adrian je bio treći razred kada je stigao u adventističku školu za Indijance Holbruk. On nije želeo da živi u internatu u Sjedinjenim Državama u Arizoni. (Pronađite Holbruk, Arizona na karti). Ali odrasli su mislili da će za njega biti dobro da ode od kuće.

Adrian je imao veoma težak život kod kuće. Nije imao oca, a njegova majka je često bila pijana. Ponekad bi ga majka ostavljala van kuće i on bi tada spavao sa psom u kućici za pse ispod trema kuće. Kada je Adrian imao 7 godina, njegov stariji brat ga je naučio da pije i da se drokira.

Adrian je mislio da je sve u redu sa njegovim životom i nije želeo da se preseli u školu – iako su već tri rođaka pohađala tu školu.

(Neka deca odglume sledeće.)

Prve večeri u spavaonici majka ga je ušuškala u krevet i sedela je pored njega dok se nije uspavao. Kada je napustila sobu, on je iskočio iz kreveta i potrčao za njom. Uhvatio ju je u hodniku i počeo da plače; zgrabio ju je za članak.

Adrian (plačući): Nemoj da ideš!

Majka (strogo): Idi u svoju sobu i prekini da se ponašaš kao beba!

Narator: Adrian je odbio da je pusti. Konačno, došao je njegov rođak i odveo ga u sobu. Plakao je još više dok je gledao kroz prozor

kako majka odlazi. Njegov rođak nije saosećao s njim. Adrian je scenu i rođacima se to nije dopalo.

Rođak 1: Prekini da plačeš!

Rođak 2: Prekini da budeš takva beba!

Narator: Bez ikoga ko bi ga utešio, Adrian je pogledao sobu i pri-metio po prvi put svoje nove cimere. Kobi je takode plakao. Kobi je takode bio treći razred i ovo je bila i njegova prva noć van kuće. Dva dečaka su plakala zajedno dok se nisu uspravala.

Adrian je plakao svake noći mesec dana. Nedostajala mu je porodica; u ovoj školi je sve bilo novo za njega. Nije mogao da razume zbog čega su učitelji i đaci tako ljubazni.

Adrian: Bilo mi je jako teško da se naviknem na ljude koji su bili ljubazni prema meni. Ja dolazim iz narušene porodice gde ljudi nisu bili fini prema meni.

Narator: Nakon par sedmica, školski propovednik je zamolio Adriana i Kobija da vode bogoslužnje. Adrian je bio malo nervozan, jer je stajao pred 65 učenika, ali ustao je i pričao o svom domu.

Adrian: Nikada nisam upoznao oca, a moja majka i braća puno piju. Skoro da ne znam dan svog rođenja, jer moja porodica nikada nije proslavila moj rođendan tortom i poklonima.

Narator: Kada je Adrian završio govor, osećao se mnogo bolje u školi.

Adrian: To što sam ispričao omogućilo je drugoj deci da me upoznaju i saznaju odakle dolazim, što mi je pomoglo da se opustim.

Narator: Adrian je naučio mnoge stvari u školi. Naučio je da je veoma bitno da se kupa i pere odeću. Prestao je da pije i da se drogira. Otkrio je da ga igranje košarke uvek oraspoloži kada je tužan.

Ponovo se vratio u školu da završi četvrti, peti i šesti razred. U sedmom razredu, odlučio je da proučava Bibliju s pastorom i pozeleo da preda svoje srce Isusu.

Adrian: Pastor mi je rekao ko je Bog i naučio me da se molim. Želeo sam da se krstim i da javno kažem da verujem u Isusa.

Narator: Nakon njegovog krštenja, njegova majka i braća su mu se rugali što je postao hrišćanin. Zadirivali su ga što odbija da jede svinjetinu i drugo nečisto meso. Nisu razumeli zašto se nudi da pomogne oko obaveza u kući. Ali nakon nekog vremena, uvideli su da je on iskren u svojim verovanjima i da se zaista puno promenio. Jednog dana majka mu je kazala:

Majka: Drago nam je što se menjaš i što se obrazuješ.

Narator: Njene su reči jako usrećile Adriana. Njegova majka posle završenog osmog razreda nije više išla u školu.

Danas je Adrian učenik dvanaestog razreda i veoma je uzbuđen što i njegovi mlađi rođaci idu u tu školu po prvi put ove godine. On se molio celog leta da njegovi rođaci upišu ovu školu i kaže da je Bog uslišio njegove molitve.

Njegov najmlađi rođak, dečak u prvom razredu, nije bio srećan kada je stigao u školu. Te prve noći u spavaonici je i on plakao i tražio da se vrati kući. Adrian je uradio nešto što niko nije učinio za njega te prve noći. Otišao je do svog malog rođaka da ga uteši.

Adrian: (šapuće svom mlađem rođaku koji plače u krevetu) Po-kušaj da ne misliš o tome. I ja sam bio na tvom mestu kada sam bio mali. Navići ćeš se.

Narator: Adrian više ne plače za kućom, ali misli o novom domu – mestu gde će jednoga dana živeti sa Isusom. On jedva čeka taj trenutak! (Upitaj prisutne:) A šta je sa vama? Da li i vi jedva čekate da živite sa Isusom?

Deo dara Trinaeste subote pomoći će da se sagradi nova sala za fizičko vaspitanje u školi Holbruk. Adrian kaže da je veoma bitna nova sala da bi novi učenici mogli da se oraspolože igranjem košarke.

Adrian: Jako me je sramota kada dođu posetiooci, zbog stanja u kakvom je trenutno sala za fizičko vaspitanje. Želim da misle samo najbolje o mojoj novoj veri. Hvala vam na vašim dobrovoljnim darovima Trinaeste subote!

(DAR)

Budući projekti Tinaeste subote:

- Holistička crkva u Kini.
- Prva adventistička crkva u Sejongu, Južna Koreja.
- Akademija sa internatom u Ulanbatoru, Mongolija.
- Centar za obuku mladih evanđelista u Tokiju u crkvi Setagajan, Japan.
- Šest zdravstvenih centara u Tajvanu.

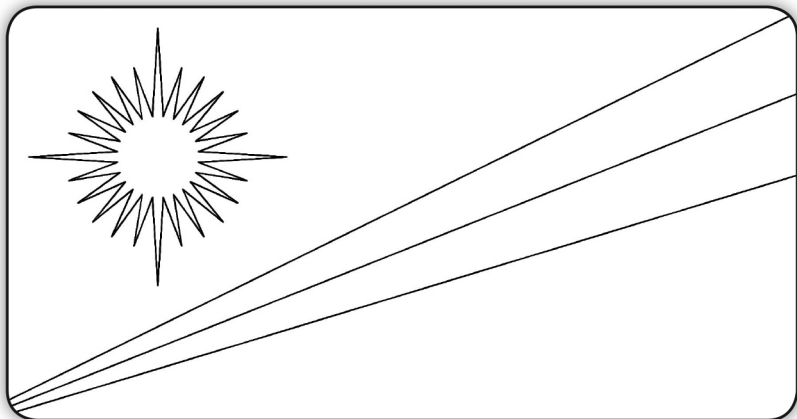

OBOJ ZASTAVE

Obojite zastave Severnoameričke divizije o kojima smo čitali ovog tromesečja.

MARŠALSKA OSTRVA

Uputstvo: Pozadina zastave je tamno plava. Sunce i donji zrak su beli, a gornja pruga je crvena.

KUVAJMO

Maršalski čukučuk

(Čufte od riže u kokosu)

Ovo se priprema na Maršalskim ostrvima u posebnim prilikama.

Sastojci:

2 šolje (400 g riže)

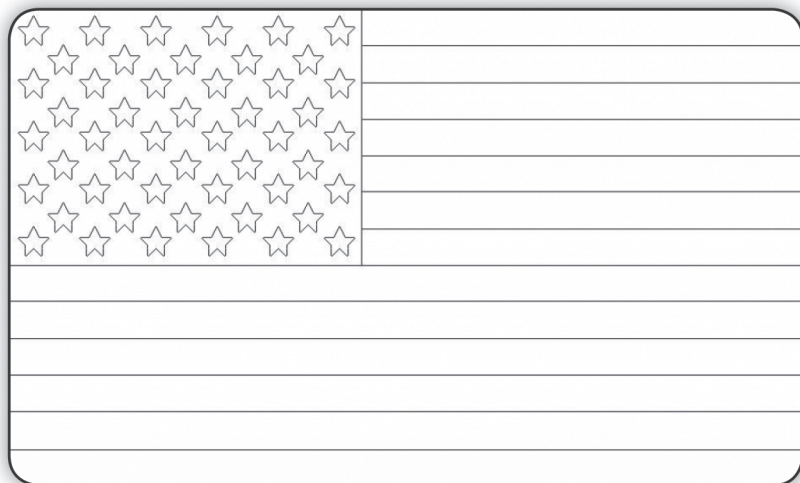
1 šolja (60 g) izrendanog kokosa.

Uputstvo:

Skuvajte rižu, koristeći uputstva na omotu. Riža bi trebalo da bude malo lepljiva kada je gotova. Kada se dovoljno ohladi da s njom možete da rukujete, napravite loptice veličine loptice za golf. Uvaljajte ih u kokos. Prijatno!

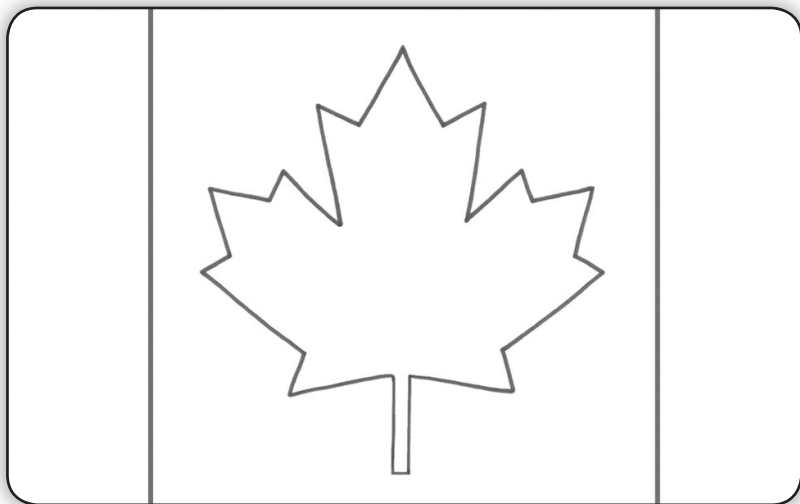
OBOJ ZASTAVE SJEDINJENE AMERIČKE DRŽAVE

Uputstvo: Zvezde su bele na plavoj pozadini. Pruge se smenjuju crveno, belo, počevši i završavajući crvenom bojom.

KANADA

Uputstvo: Linije sa strane i list u sredini su crvene boje. Pozadina u sredini je bele boje.

TRADICIONALNA IGRA NAVAJO

ASHBI (igra sa štapićima)

Potrebno je:

Ćebe, korpa ili velika činija, tri štapića (kao za sladoled)

Uputstvo:

Jedan štapić oboji u crno sa jedne strane, a sa druge samo do pola, takođe crnom bojom. Sledeći štapić oboj do pola crno sa jedne strane i do pola crveno sa druge strane. Poslednji štapić oboji potpuno crvenom bojom s jedne strane i potpuno crnom bojom sa druge strane.

Raširi ćebe iznad glava učesnika. Učesnici treba da sednu ispod ćebeta tako da okruže korpu. Neka se smenjuju pokušavajući da ubace štapiće u korpu. (Bacaju se sva tri štapića zajedno, igrač po igrač.)

Crni ili do pola crni se računa kao jedan poen, dok se crveni i do pola crveni broji kao dva poena. Ako se ukrste svi crni štapići i crveni, svi crni ili do pola crveni, svi crveni i do pola crni ili do pola crveni i do pola crni, onda se zarade tri poena; ako se dobiju crveni i do pola crveni, onda se to računa pet poena. Prvi igrač koji dobije 25 poena pobeđuje.

NAUČITE KAKO SE NA KRI JEZIKU IZGOVARAJU NAZIVI NEKIH ŽIVOTINJA

Mistatim

Ocikomsis

Atim

Kinosev

Niska

Maskva

KANADSKE UKRŠTENE REČI:

(Rešavajte ih kao osmosmerku)

SIRUP

GRIZLI

PLANINA

DIVLJA RUŽA

SANKE

LAKROS

KLIZALJKE

SNEŠKO

GUSKA

LOS

JELEN

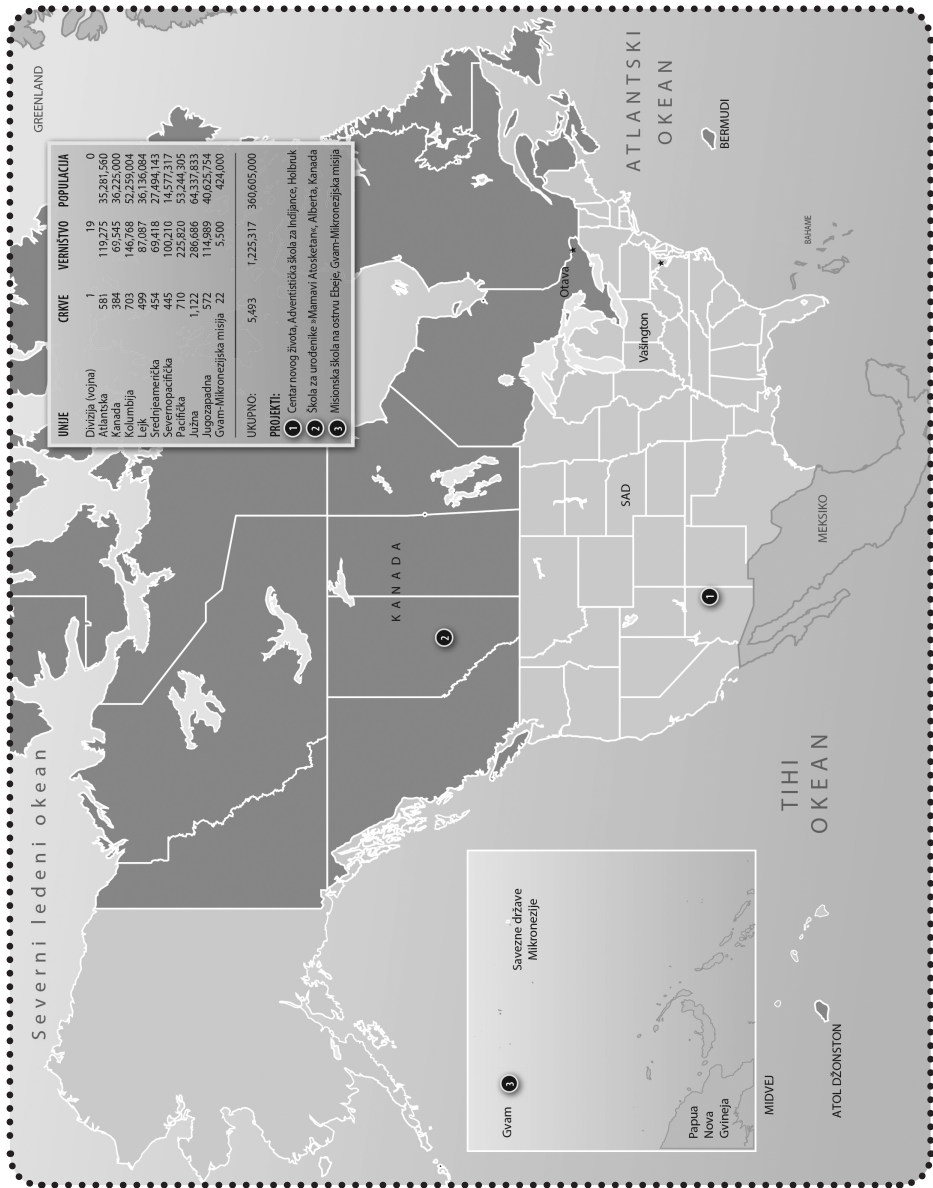
LED

OTAVA

SNOUBORD

IRVAS

J	M	D	I	V	LJ	A	R	U	Ž	A
K	E	E	T	S	G	L	C	S	L	O
L	F	L	A	K	R	O	S	N	G	T
H	U	N	E	Z	I	S	I	E	U	A
N	K	J	J	N	Z	P	R	Š	S	V
E	C	D	D	E	L	G	U	K	K	A
I	R	V	A	S	I	D	P	O	A	P
O	B	P	L	A	N	I	N	A	M	G
K	L	I	Z	A	LJ	K	E	V	K	U
S	N	O	V	B	O	R	D	B	N	S

UNIE	CRKVE	VERNIŠTVO	POPULACIJA
Divulja (vojna)	1	119,379	35,304,500
Aljaska	54	167,542	36,223,000
Kolumbija	703	146,768	52,259,004
Lejč	499	87,087	36,136,084
Srednjoamerička	454	69,418	27,494,143
Sjevernopacifička	445	205,210	4,577,316
Juzna	718	205,210	53,773,316
Jugozapadna	1,122	286,686	64,337,833
Gvam-Mikronezijska misija	572	114,989	40,625,754
Gvam-Mikronezijska misija	22	5,500	424,000
UKUPNO:	5,493	1,225,317	360,605,000

- PROJEKTI:**
- 1 Centar novog života, Adventistička škola za Indijance, Holbrook
 - 2 Škola za urođenike - Mamavai Atoketani-, Alberta, Kanada
 - 3 Misionska škola na ostrvu Ebeje, Gvam-Mikronezijska misija

Izdaje: Glavni odbor Hrišćanske adventističke crkve
Beograd, Radoslava Grujića 4
Pripremljeno u odeljenju za decu pri Glavnom odboru
Odgovara: Ana Gagić
Umnoženo u kancelariji izdavača – 2018.
Za internu upotrebu